

יום א', כ"ב בכסלו תשס"ה (05 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

היום, **כ"ב בכסלו**, הוא יום פטירתו של **המגיד מירושלים**, **הרב שלום מרדכי שבדרון**, בשנת תשנ"ח. אין דרך יאה יותר לכבד את זכרו מאשר לספר אחד מאין-ספור המעשיות שהיה הרב שבדרון מספר, כדי למשוך את הלבבות להתקרב לאביהם שבשמיים. הרב שבדרון היה רגיש במיוחד למצב האלמנה והיתום – הוא עצמו היה יתום מאביו בגיל 7... **"כל אלמנה ויתום לא תענון"** [שמות כב, כא]. התורה מזהירה ומחמירה במיוחד על מי שמענה אלמנה ויתום. כי **דמעתן מצויה**. ואפילו אם האלמנה עשירה ובעלת נכסים צריך זהירות רבה משום שדמעתה מצויה ונפשה שפלה [הרמב"ן]. תיבת **"אלמנה"** מורכבת היא משני שמות "אל - מנה", כלומר שהיא חסרה חלק אחד כי האיש ואשתו הנם כגוף אחד, ובמות בעלה, הרי היא משוללת מחלקו של בעלה, וכך גם כשהאשה נפטרה נקרא בעלה "אלמן", כלומר משולל מחלקו [הכתב והקבלה]. ויש אומרים כי אלמנה אותיות "אל מנה", כלומר הקב"ה מונה את דמעותיה להעניש המיצר לה על כל דמעה ודמעה.

סיפר הגאון רבי שלום שבדרון זצ"ל (מובאת בספר "סביב שולחנו של המגיד"):

[<http://www.rabi.co.il/web/default.asp?id=75>]

בעל התפילה הקבוע לתפילות המוסף בימים הנוראים בבית הכנסת שבו כיהן הרב יוסף חיים זוננפלד זצ"ל [רבה של העדה החרדית בירושלים לפני כ- 100 שנה] כרב, נפטר שבועות אחדים לפני ראש השנה; בתום ימי ה"שבעה" פנו זקני העדה אל רבם ושאלוהו מה לעשות בעניין השגת בעל תפילה. הרב זוננפלד השיב להם, שהוא ידאג לכך שיימצא בעל תפילה ראוי. ימים חלפו, הנושא לא הוזכר כלל. בימי הסליחות שבו הזקנים והגבאים והביעו בפני הרב את דאגתם בדבר מציאת ש"ץ [=שליח ציבור] הגון ומכובד כיאה לקהילתם המכובדת. הרב חזר על דבריו מהפעם הקודמת, ואמר להם שאין להם לדאוג והעניין יסודר.

הם יצאו ממנו רגועים אך סקרנים לדעת במי נתן הרב את עינו. משהגיע ערב ראש השנה, פשטה הסקרנות בכל הקהילה, ואף סבלנות מקצת הציבור פקעה. שוב נשאלה השאלה בפני הרב, והתשובה הייתה בדיוק אותה התשובה כבעבר. ראש השנה הגיע. זה עתה נסתיימה קריאת התורה של היום הראשון. הכל ציפו בדריכות לש"ץ אשר ישלח להתפלל תפילת מוסף. כל העיניים היו מופנות אל הרב. לפתע קם הרב, ניגש אל בנו של הש"ץ שנפטר, ואמר לו, "אתה צריך להיות בעל התפילה! עלה להתפלל מוסף בדיוק כפי שעשה אביך המנוח". האיש הצעיר היה מופתע ביותר, הוא לא העלה כלל אפשרות זו על דעתו. "הרי מעודי לא עשיתי זאת, ואף השנה לא עברתי כלל על התפילה לפני ראש השנה..." אמר האיש. ר' יוסף חיים ענה לו בקול מרגיע - "הרי שמעת את אביך מתפלל שנים רבות, אתה מכיר את דרכו בתפילה, גש אל התיבה ובוודאי תצליח!".

הש"ץ הצעיר כיבד את דברי הרב, וניגש אל התיבה. רבים בקהל זקפו את גבותיהם בתמיהה אך לא אמרו דבר. לאחר התפילה ניגשה קבוצה מנכבדי העדה אל הרב ואמרו לו בדרך ארץ: "אנו מקבלים את ההחלטה, אולם ילמדנו רבנו כיצד הדברים מתיישבים עם המנהג המקובל שלאבל אסור להתפלל לפני התיבה בימים הנוראים!?"

ענה להם הרב יוסף חיים ברכות: "היודעים אתם מי ישב והתפלל בעזרת הנשים שבבית הכנסת שלנו? **אלמנתו** של מיועדנו הש"ץ ז"ל. יכולים אתם לתאר לעצמכם את מידת עגמת הנפש והצער שהיא חשה במיוחד ביום זה שבעלה היה אמור לעבור לפני התיבה? תארו לעצמכם את גודל הכאב שהיה לה אילו אדם אחר היה מתפלל את התפילה אשר הייתה רגילה לשמוע מפי בעלה מידי שנה.

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', כ"ב בכסלו תשס"ה (05 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

רציתי לצמצם את צער האלמנה עד כמה שאפשר, ולכן החלטתי לשלוח את האדם שיהיה
בעיניה הקרוב ביותר לבעלה, ומי יכול להיות קרוב יותר מאשר בנה?

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל